

Nr. 130 din 04 aprilie 2024

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
secretariat@midr.gov.md
artur.negara@midr.gov.md

Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (număr unic 229/MIDR/2024)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-3297 din 25.03.2024, privind avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul, exploatarea și întreținerea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (număr unic 229/MIDR/2024) [în continuare - proiectul].

CALM a analizat prevederile proiectului prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă:

- Constituția Republicii Moldova;
- Codul administrativ;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova;
- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002;
- Legea nr. 160/ 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;
- Legea apelor nr. 272/2011;
- Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;
- Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității;
- Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în localitățile urbane și rurale;
- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 355/2019;

- Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 356/2019;
- Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 357/2019;
- Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 489/2019.

3. Constatări și propuneri asupra proiectului:

Proiectul urmărește elaborarea și implementarea ulterioară a unui mecanism de autorizare, înregistrare, monitorizare și control a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate (în continuare – sisteme individuale), precum și reguli și obligații pentru proprietarii acestor sisteme individuale, de construire și exploatare.

Considerăm că proiectul impune multiple formalități și costuri excesive în sarcina potențialilor investitori în sistemele individuale respective, ceea ce va descuraja această opțiune a lor, fiind mai degrabă alese soluții mai puțin costisitoare, însă care vor polua mai tare mediul.

Amintim că serviciul de canalizare și evacuare a apelor uzate este un serviciu public (Legea nr. 1402/2022, Legea nr. 303/2013), iar „finanțarea investițiilor pentru înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ține de competența organelor centrale de specialitate ale administrației publice și a autorităților administrației publice locale” (pct. 3 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 357/2019 din 27 septembrie 2019).

Având în vedere că dezvoltarea unui sistem centralizat de canalizare și de epurare a apelor uzate este cu mult mai costisitor decât dezvoltarea unui sistem individual, iar de multe ori chiar nu este fezabil din punct de vedere tehnico-economic, opțiunea construirii sistemelor individuale trebuie încurajată, aceasta fiind una plauzibilă pentru a proteja mediul, a respecta cadrul normativ aferent și a îmbunătăți utilitățile.

Prin urmare, apreciem necesare anumite intervenții în proiect care să faciliteze povara administrativă și povara costurilor ce urmează a fi suportate.

Facilitarea costurilor administrative poate fi atinsă, de exemplu, prin cooperarea/asistența autorităților publice centrale care urmează să emită:

acordul de mediu la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului sau, la documentația de proiect pentru procesul de deversare;

autorizația de mediu pentru folosința specială a apei;

acreditarea și evaluarea conformității activității;

participarea subdiviziunii teritoriale a Inspectoratului pentru protecția mediului, la semnarea procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

Având în vedere că sistemele individuale sunt instalații standardizate, posibil este cazul înlocuirii procedurii de autorizare din proiect, printr-o procedură de aprobare, mai puțin birocratică. Procedura de autorizare este o procedură îndelungată și complexă, iar pe motiv că Legea nr. 163/2010 impune obligativitatea deținerii proprietății asupra terenului pe care urmează să se construiască sau deținerea suprafeței cu acordul scris al proprietarului (decizia consiliului local, de regulă), majoritatea potențialilor investitori nu vor satisface cerințele legale de autorizare pentru că va fi necesară în cele mai multe cazuri și utilizarea domeniului public pentru dezvoltarea sistemelor individuale.

De asemenea, o soluție care poate fi încurajatoare ar putea fi partajarea costurilor și/sau eliminarea unor plăți ce trebuie suportate, inclusiv prin transferarea întreținerii către operatori.

Pentru a simplifica procesul de înregistrare primară în registru a sistemelor individuale de către autoritățile administrației publice locale, propunem ca (pentru înregistrare), proprietarul sistemului individual să completeze și să expedieze formulare după modelele (câmpurile) prezentate în anexele la Regulamentul ce se aprobă prin proiect (reformularea pct. 25 din Regulament).

Considerăm că transpunerea ordinară a Directivei europene, fără a se ține cont de specificul și realitatea Republicii Moldova, va face ca proiectul dat să nu își atingă scopul urmărit și să persiste situația precară în domeniul colectării și evacuării apelor uzate și consecințele nefaste asupra mediului.

În contextul celor expuse, CALM apreciază că proiectul nu poate fi susținut, fără a se lua în considerație constatările și propunerile menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. Igor Cristal, expert CALM
Tel:22-35-09